

Uchwała Nr 37/2017
Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej
w Kaliszu
z dnia 19 czerwca 2017r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia harmonogramu godzin pracy aptek na terenie powiatu wieruszowskiego.

W wykonaniu uprawnienia określonego w art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001r. Prawo farmaceutyczne (t. j. Dz.U z 2016 r., poz. 2142 z późn. zm.) i działając na podstawie art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991r. o izbach aptekarskich (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz.1496 z późn.zm.), oraz upoważnienia zapisanego w § 8 ust. 1 część B, pkt 3 uchwały Nr 5/2005 Okręgowej Rady Aptekarskiej w Kaliszu z dnia 18.04.2005r. w sprawie organizacji, funkcjonowania i zakresu działania Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Kaliszu, uchwała się co następuje:

§ 1

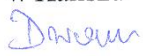
Opiniuje się **negatywnie** przedstawiony w podpisanym przez Starostę Powiatu Wieruszowskiego piśmie znak: RS.0630.2.2017 z dnia 07.06.2017 r. projekt uchwały Rady Powiatu Wieruszowskiego w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia harmonogramu godzin pracy aptek na terenie powiatu wieruszowskiego.

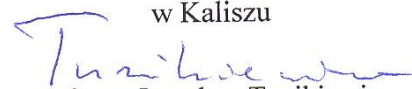
§ 2

Zobowiązuje się Biuro KOIA do przesłania niniejszej uchwały Starostwu Powiatowemu w Wieruszowie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Sekretarz
Okręgowej Rady Aptekarskiej
w Kaliszu

mgr farm. Jolanta Dwornik

Prezes
Okręgowej Rady Aptekarskiej
w Kaliszu

mgr farm. Jarosław Tuzikiewicz

UZASADNIENIE

Uzasadnieniem uchwały będą w dużej mierze racje zawarte w uzasadnieniach przesłanych uprzednio uchwał: Nr 10/2016 z dnia 9 marca 2016 r. i Nr 20/2016 z dnia 17 maja 2016 r. Prezydium ORA w Kaliszu w sprawie wyrażenia opinii o projekcie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu wierszowskiego. Syntetyczne przypomnienie tych racji Prezydium uznało za zasadne, bowiem odniosło nieodparte wrażenie, że projektodawca opiniowanej uchwały nie zadał sobie trudu wnikliwego ich rozważenia, co potwierdza projekt przesłanej do zaopiniowania w przedmiocie sprawy uchwały nie odbiegający w swoich postanowieniach od poprzednich uchwał. Prezydium ubolewa, że w lakonicznym i ogólnikowym uzasadnieniu projektu uchwały nawet jednym słowem nie uwzględniono uprzednio przedstawionych racji i chociaż nie jest to obowiązkiem projektodawcy kolejnej uchwały byłoby potwierdzeniem jego dobrej woli poważnego traktowania opinii aptekarskiego samorządu, poprzez wskazanie których racji i dlaczego nie można uwzględnić.

Za wielce ryzykowne Prezydium uznaje rozciągnięcie postanowień projektu zmieniającej uchwały aż do 14 lipca 2019 r. jeżeli zważyć, że w takim długim przedziale czasowym mogą zaprzestać działalności istniejące apteki i podjąć działalność nowe, co dezaktualizuje postanowienia opiniowanego projektu uchwały i spowoduje konieczność dokonania aby tylko jednej jeśli nie więcej zmian przyjętej uchwały. Ponadto jak to potwierdza praktyka wychwycenie treści i istoty zmian w akcie prawnym wymaga sięgnięcia po akt wyjściowy co w praktyce nie należy do prostego i wygodnego rozwiązania, które staje się kłopotliwe jeśli tych zmian jest więcej, co jak to wyżej wskazano jest zupełnie realnym zagrożeniem.

W uzasadnieniu projektu uchwały nie wskazano na czym polegała rozbieżność między propozycjami i stanowiskiem aptek a projektodawcy uchwały, bez podania dlaczego nie można było propozycji i stanowiska aptek przyjąć. Brak jest także jakiegokolwiek wskazania racji dla których przyjęty projekt postanowień uchwały uznano za optymalny co wyklucza możliwość oceny zasadności tej optymalności.

Prezydium z całą mocą podkreśla, że kluczem do ustalenia rozkładu godzin czynności aptek zapewniającego dostępność do ich świadczeń w porze nocnej w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy jest jego dostosowanie do potrzeb ludności.

Dostosowanie do potrzeb ludności oznacza uwzględnienie realnego faktycznego zapotrzebowania na świadczone przez apteki usługi i ta przesłanka realności powinna decydować o ustaleniach rozkładu godzin pracy aptek.

Najlepszym źródłem informacji o realności tych potrzeb są bez wątpienia prowadzący apteki przedsiębiorcy i kierujący nimi farmaceuci, którzy od wielu lat te potrzeby zaspokajają

Niestety z przykrością i ubolewaniem należy stwierdzić, że projektodawca opiniowanej uchwały jak i poprzednich, w przedmiocie sprawy nie korzysta z tych doświadczeń, nie przyjmując racjonalnych argumentów tego źródła i działa na zasadzie „nie bo nie” proponując i ustalając z niezrozumiałej władczej pozycji przedmiotowy rozkład godzin pracy aptek, ewidentnie rozmiągający się z faktycznymi potrzebami ludności.

Fakt, że ustawodawca nie nakazał wprost w art. 94 Prawa farmaceutycznego rozpoznawania potrzeb ludności na usługi aptek w omawianym czasie, nie zwalnia z obowiązku rozpoznania tych potrzeb, bowiem wyraźnie wskazał, że przedmiotowy rozkład powinien te potrzeby uwzględnić. Skoro tak, to ich rozpoznanie dla zapewnienia realnego, faktycznego zaspokojenia potrzeb ludności jest niezbędne, także w celu ustalenia takiego rozkładu godzin pracy aptek, aby nie stanowił on nieracjonalnego, bezzasadnie obciążającego, najczęściej nieefektywnej, pracę właścicieli i personelu aptek. Natomiast dokumentowanie potrzeb ludności leży w interesie projektodawcy uchwały, bowiem stanowi dowód uzasadniający przyjęcie i ustalenie właśnie takiego a nie innego rozkładu godzin pracy aptek.

Projektodawca uchwały powinien mieć świadomość, że w przypadku nagłych zachorowań w porze nocnej osoba nimi dotknięta będzie szukała pomocy w szpitalnym oddziale ratunkowym, a nie będzie szukała czynnej apteki, gdzie bez recepty lekarza nie otrzyma leków ratujących zdrowie lub życie, które to leki otrzyma w szpitalu, do którego trafi. Osoba, która uznaje, że jego życie lub zdrowie jest zagrożone, nie szuka czynnej apteki, lecz wzywa pogotowie ratunkowe, lub sama udaje się do najbliższego szpitala, bowiem ma świadomość, że właśnie tam może liczyć na właściwą diagnozę.

W przekonaniu Prezydium jedynym sposobem rozwiązania nabrzmiałej i potęgującej obopólne spory sprawy godzin pracy aptek w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy jest wprowadzenie zasady, że praca aptek w tym czasie jest możliwa wyłącznie na podstawie dobrowolnej umowy zawartej pomiędzy gminą, a prowadzącym aptekę przedsiębiorcą, przewidującej stosowną rekompensatę finansową za pracę apteki w w/w godzinach.

Wskazać należy, że zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 814 z późn. zm.) „ **powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie promocji i ochrony zdrowia, (...)**”

Natomiast zgodnie z przepisem art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) już dzisiaj do **obowiązków gmin z mocy samego prawa należy zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie ochrony zdrowia.**

Stosownie do przepisu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1916) „**zadania z zakresu zdrowia publicznego realizują, współdziałając ze sobą organy administracji rządowej, zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 812,1255,1269) państwowe jednostki organizacyjne, w tym agencje wykonawcze, a także jednostki samorządu terytorialnego realizujące zadania własne polegające na promocji lub ochronie zdrowia**”.

Wobec powyższego zdaniem Prezydium nakładanie na przedsiębiorcę prowadzącego aptekę ogólnodostępną obowiązku pełnienia dyżuru w porze nocnej, w niedziele święta i inne dni wolne od pracy jest możliwe, jednakże wyłącznie na podstawie dobrowolnie zawartej umowy pomiędzy gminą a przedsiębiorcą prowadzącym aptekę. Tak więc uwzględniając wyżej wskazane przepisy art. 4 ust. 1 pkt 2 przywołanej ustawy o samorządzie powiatowym oraz przepisem art. 7 ust. 1 pkt 5 wyżej przywołanej ustawy o samorządzie gminnym należy stwierdzić, że już dzisiaj właściwe organy samorządu terytorialnego, w tym także właściwe organy gminy mogą i powinny zawierać z właścicielami aptek umowy określające wysokość wynagrodzenia za realizację tych obowiązków i zadań, jako obowiązków i zadań własnych gminy.

Nie może bowiem budzić wątpliwości fakt, że za obowiązującą w państwie, którego podstawę ustrojową stanowi gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej, solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych uznać należy zasadę, że podmioty realizujące swoje zadania własne, uprawnione do nakładania na przedsiębiorcę w ramach realizacji tych zadań obowiązków, są również zobowiązane do zwrotu kosztów ponoszonych przez tego przedsiębiorcę z tytułu nałożonych na niego obowiązków.

Zmuszanie aptek do pełnienia dyżurów w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy, których zabezpieczenie pełnienia takich dyżurów wiąże się z ponoszeniem przez przedsiębiorcę prowadzącego aptekę niewspółmiernie wysokich kosztów w stosunku do korzyści uzyskiwanych w trakcie pełnienia takiego dyżuru, ewidentnie i w sposób rażący narusza podstawowe zasady demokratycznego państwa prawnego.

Brak jakiegokolwiek rekompensaty finansowej ze strony samorządu powoduje, że cały ciężar kosztów finansowych przedmiotowych dyżurów spada na barki podmiotów prowadzących apteki.

Na koniec Prezydium zachęca do ponownej konstruktywnej analizy racji przedstawionych w uzasadnieniach swoich wskazanych na wstępie uchwał i wykorzystania wyników tej analizy do ustalenia ostatecznego rozkładu godzin pracy aptek w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy do dnia 14 lipca 2019 r. Ponadto Prezydium wnosi o przedstawienie w całości niniejszego uzasadnienia Radzie Powiatu Wieruszowskiego przed ostatecznym podjęciem przesłanej do zaopiniowania uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia harmonogramu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Wieruszowskiego.

Biorąc powyższe pod uwagę, a w szczególności brak wskazania przekonujących przesłanek, że postanowienia przedstawionego do zaopiniowania projektu uchwały są odzwierciedleniem rozpoznanych, faktycznych potrzeb ludności na usługi aptek w czasie określonym w projekcie uchwały, Prezydium postanowiło jak w sentencji uchwały.